

Regionala tillgänglighetsrådet

Tid och plats

2026-02-05 klockan 11.15–14.38.

Regionhusets VIP-matsal i Luleå samt digitalt via Teams.

11.15–13.48 Gemensamt med regionala pensionärsrådet.

14.00–14.38 Regionala tillgänglighetsrådet.

Deltagare

Camilla Friberg (S), ordförande

Birgitta Dahlbäck (C), vice ordförande, till lunch

Bodil Wennerbrandt Sevastik (S), Norrbottens Kommuner

Siv Gunillasson Sevä (S), Norrbottens Kommuner, ersättare, via Teams

Ingrid Tagesdotter (V), Norrbottens Kommuner, ersättare

Stefan Simonsson, Funktionsrätt Norrbotten

Jan Erik Nilsson, Funktionsrätt Norrbotten, via Teams

Lennart Thelin, Funktionsrätt Norrbotten, ersättare

Sven Georén, Funktionsrätt Norrbotten, ersättare

Hjördis Lindström, Synskadades riksförbund (ej 13:00-14:00)

Övriga närvarande

Micke Boström, sekreterare

Martin Forss, kanslienheten, till 11.27 samt via Teams från 13.30

Protokollet justeras digitalt

Camilla Friberg, ordförande

Stefan Simonsson, justerare

Micke Boström, sekreterare

5. Informationsärenden

Punkten genomförs gemensamt med regionala pensionärsrådet.

Hjälpmedelsnämnden

Pensionärsrådet och tillgänglighetsrådet får besök av Eva-Marie Fellermark som är enhetschef för hjälpmedelsverksamheten. Hon informerar bland annat om hur hjälpmedelsverksamheten generellt är organiserad och förklarar mer om länsstyrgruppen, beredningsgruppen, länssamverkansgruppen, läns-hjälpmedelsgruppen, utökade länsdelsmöten och lokala samverkansmöten.

Camilla berättar att hjälpmedelsnämnden består av tre ledamöter från regionen samt 14 ledamöter från kommunerna. Alltså en ledamot från varje kommun. Ofta är det kommunernas ordförande för socialnämnden som sitter i hjälpmedelsnämnden. Regionen har posterna för ordförande och vice ordförande i nämnden.

Samverkan kring hjälpmedel mellan regionen och samtliga kommuner har funnits under en lång tid och är väl fungerande. När ärenden kommer till hjälpmedelsnämnden är de väl förberedda. Rådets ledamöter diskuterar deltagandet vid hjälpmedelsnämndens sammanträden. Camillas bild är att närvaron är god.

Siv frågar hur det går med behovet av lokaler för hjälpmedelsverksamheten. Eva-Marie redogör för behovet av ändamålsenliga lokaler och berättar om det pågående arbetet. Det har just kommit en rapport i frågan som främst beskriver behovet av lokaler. Nästa steg blir att divisionscheferna beslutar om hur man ska gå vidare. Alltså är inget beslut om lokaliseringar taget ännu.

Siv frågar om samverkan med andra regioner när det gäller upphandling av hjälpmedel. De senaste åren har Norrbotten samverkat med Västerbotten och Jämtland. Framöver kommer samverkan även att omfatta Västernorrland.

Psykiatri i Norrbotten

Birgitta informerar om läget inom psykiatri. Camilla påminner om att det är en patientgrupp som man behöver vara varsam kring, både i rapportering och hur man uttrycker sig. Det är viktigt att ingen far illa och det är avgörande att alla i Norrbotten som behöver vård kan känna sig trygga med att ta kontakt.

Birgitta berättar att bilden som media förmedlar av psykiatri rör sådan som har hänt under ett tidigare händelseförlopp, ibland flera år, men framställs som aktuellt. Mycket är redan beaktat i det pågående utvecklingsarbetet och det samverkansarbete som Birgitta informerar om.

Bristen på personal är till viss del ännu aktuell. Det innebär mycket inhyrd personal. Regionen har heller inte kunnat bemanna alla vårdplatser och det saknas personal inom öppenvården. Birgitta resonerar om tidigare och nuvarande fördelning mellan slutenvård och öppenvård. Sammanfattningsvis så ökar den egna personalen och i takt med detta har fler vårdplatser öppnats.

Eivy och Birgitta resonerar om vad lagen säger och vad regionen måste förhålla sig till. Birgitta förklarar skillnaden mellan frivillig vård och tvångsvård. Hon kommer också in på vad lagen säger om tvångsvård och informerar om hur verksamheterna arbetar.

Vidare handlar informationen om etableringen av SPOT (specialistpsykiatriskt omvårdnadsteam) i Norrbotten.

Ingrid N noterar att det har varit mycket uppmärksamhet kring arbetsmiljön inom psykiatrin. Hon tycker att någonting måste göras för att komma till rätta med detta. Siv har frågor som handlar om att ta vara på den kompetens som finns inom psykiatrin. Birgitta berättar att den nya ledningen inom divisionen arbetar väldigt mycket med detta just nu. Hon har stor tilltro till ledningen och personalens engagemang. Camilla berättar att psykiatrin just nu har 49 vårdplatser öppna i Norrbotten vilket är ett jättebra läge.

Kerstin tackar för ett intressant pass. Det var värdefullt att få ta del av informationen.

Norrbottensstrategin 2040

Pensionärsrådet och tillgänglighetsrådet får besök av Tove Cullhed som är strateg vid enheten för näringsliv och samhälle på regionens avdelning för regional utveckling.

Tove informerar om den regionala utvecklingsstrategin som har namnet Norrbottensstrategin 2040. Det handlar om allt ifrån förutsättningar för strategin och hur den har tagits fram till innehållet i strategin. Eivy tycker det är fantastiskt att så många fick vara med och komma med inspel till strategin.

Tove går bland annat igenom de åtta samhällsutmaningarna som är utgångspunkter för strategin. Hon redovisar också fyra prioriterade områden med målbilder och vägar framåt.

- En tillvaro full av möjligheter.
- Ett lärande och attraktivt län.
- Innovativt och konkurrenskraftigt.
- Ett närmare Norrbotten.

Ingrid N uppmärksammar vikten av att titta på all infrastruktur i Norrbotten och nämner bland annat stambanan men även vägar, bredband och annat. Hon tycker att det inte händer tillräckligt mycket på området idag. Åke håller med och vill se fler satsningar på Norrbotten från regeringen. Ledamöterna diskuterar olika aspekter av området, till exempel indragna nattåg. Anita

berättar att ledamöterna tar upp detta på möten med samverkansgruppen för kollektivtrafik.

Anita uppmärksammar den ökande gruppen dementa som inte kan ta del av den digitala världen. Det är viktigt att hitta en balans i samhället när det gäller detta. Utvecklingen går fortare och de som ska använda tjänsterna hänger inte med. Det är viktigt att möta alla människors behov.

Avslutningsvis redogör Tove för flera delar som bidrar till genomförandet av Norrbottensstrategin 2040. Hon redovisar aktuell status för handlingsplaner och delstrategier med koppling till strategin. Tove och ledamöterna diskuterar olika möjligheter för pensionärsrådet och tillgänglighetsrådet att vara med och bidra till fortsatt utveckling inom strategins olika områden.

Siv uppmärksammar vikten av att befolkningen i Norrbotten ökar. Då behövs bostäder för att kunna rekrytera personal till alla områden där det nu är brist. Bostäder är en viktig del för att kunna erbjuda bra livsvillkor så att fler flyttar norrut. Ingrid N håller med och resonerar om olika lösningsförslag. Anita reflekterar över uteblivna statsbidrag. Ingrid T noterar att det står många tomma hus i Norrbotten.

Åke har tankar om prognosen för befolkningsutvecklingen i hela Barentsområdet. Han ser också ett motstånd i de norrbottniska byarna mot utveckling och funderar på hur det kan påverka framtiden.

Ingrid N och Ingrid T resonerar om möjligheten att åka buss till och från sjukbesök. Bland annat handlar det om att alla bussar inte stannar vid Sunderby sjukhus utan bara i centrala Luleå. Glenn och ledamöterna i samverkansgruppen för kollektivtrafik tar med sig den frågan.

Man kan läsa mer och ladda hem Norrbottensstrategin från denna sida.
<https://utvecklanorrbotten.se/om-regional-utveckling/norrbottensstrategin/>

Tankar från synskadades riksförbund

Inför mötet har Hjördis skrivit några tankar efter att ha läst Norrbottensstrategin 2024.

Det gäller oss med funktionsnedsättningar som aldrig hörsammars i dem offentliga processerna. Nu har det tråkigt nog hänt igen trots att jag varnat för det vid tidigare tillfällen.

Man skriver om utrikesfödda att det är viktigt för de att få fäste i samhället och att de ska ges möjlighet att lära sig svenska för att kunna ta sig in på arbetsmarknaden och så vidare. Man nämner också minoritetsgrupper att de ska beaktas och samernas rättigheter ska bevaras.

Nu vill jag få in en skrivning som belyser våra rättigheter också.

Att offentliga miljöer ska göras tillgängliga överallt där det är möjligt, såväl för rörelsehindrade som för synskadade. Det ska finnas taktila och marke-

ringar i avvikande färg på gångstråk i offentliga byggnader samt punktskrift på toalettdörrar och markeringar på första och sista trappsteget och så vidare.

Att synskadade/blinda ska ges möjlighet till en god habilitering och rehabilitering och lära sig punktskrift om så behövs. Rehabiliteringen ska följa den synskadade från vaggan till graven. Skolan måste bli bättre för att kunna tillgodose våra speciella behov. Det behövs extra insatser när vi ska studera på annan ort och ut på arbetsmarknaden. Då krävs det att vi är väl rustade så vi står oss.

Att dövblinda ska få habilitering och rehabilitering i den omfattning som krävs samt att de ska ges frihet att få tolkar på egna villkor för att komma ut i samhället på liknande villkor som andra. När det gäller arbetsmarknaden är det samma villkor för dem som för oss som endast saknar synen.

Detta är superviktigt om vi ska få ett inkluderande samhälle för alla, att allas behov kommer fram i rampljuset.

Sedan har jag en fråga. Hur tänker regionen när det gäller händelser av krig eller annan katastrof för oss som inte klarar oss på egen hand?

Samverkansgruppen för tillgänglighet i kollektivtrafiken

Anita informerar om att träffarna med gruppen fungerar bra. Det är en fin dialog mellan deltagarna. Hon redogör för en del av innehållet vid mötet den 9 december 2025.

En del av mötet handlade om sjukresor, väntetider, samordning och var man ska vända sig med klagomål. Uppmaningen är att alltid anmäla avvikelser så att verksamheten får underlag för sitt förbättringsarbete. Glenn påminner om att Boden inte har avtal med RKM (Regionala kollektivtrafikmyndigheten i Norrbotten). Där ska man anmäla avvikelser direkt till kommunen. I övrigt ska avvikelser anmälas till Länstrafiken i Norrbotten. Det går bra att göra via telefon eller digitalt. Länstrafiken ska göra det enklare att hitta hur man anmäler avvikelser.

Det har varit långa väntetider för vissa resor, bland annat i Haparanda. Detta är typiska händelser som är viktiga att rapportera som avvikelser.

Samordningen av sjukresor är en ständigt aktuell fråga. Det är nödvändigt att samordna vissa resor vilket kan innebära längre restider samt längre väntetider vid hemresa. Sköra patienter prioriteras för att minska besvären med samordningen.

Det finns inget krav på att busschaufförerna ska hjälpa till med hjälpmedel exempelvis vid på- och avstigning. Däremot utbildar och uppmuntrar arbetsgivarna sina förare inom detta område.

Det går inte att servera kaffe på de befintliga långfärdsbussarna. Detta är en fråga att ta med till kommande upphandlingar.

I Övertorneå är det dyrare att åka färdtjänst än taxi. Detta är en fråga som ska ses över.

Frågor med koppling till inställda tågturer och indragna nattåg kommer upp på nästa möte.

Frågan om infrastrukturens skick i Norrbotten är en ”långkörare”.

Det är svårt för resenärer att få ersättning för inställda bussar vid kortare resor. Här har man som resenär begränsade rättigheter.

Kollektivtrafiken ska försöka att ta bättre hänsyn till samordning mellan länen vid kommande upphandlingar och planering av trafiken.

Ledamöterna diskuterar sjukresor och kollektivtrafik ur en rad olika synvinklar.

Hjälpmedelssamverkan

Det har inte varit något sammanträde sedan senaste rapporteringen.

Norrbottens Kommuner

Bodil informerar kort om det pågående arbetet med översyn av hemsjukvårdsavtalet. Samtidigt är kommunerna inne i en lärprocess med koppling till den nya socialtjänstlagen. Den processen kommer att pågå under flera år. En annan aktuell fråga är att kommunerna tittar på samsjuklighetsreformen.

Frågan om att länets barnahus ska bli en mobil enhet lever vidare. Det handlar om att personal ska kunna åka ut i stället för att barnen ska behöva resa.

Ledamöterna resonerar om hot, hat, mediabilder och annat tidstypiskt som även påverkar kommunerna. Bodil nämner tystnadsplikten som gör det svårt att svara när man får frågor om personärenden.

6. Aktuell regioninformation

Camilla lämnar aktuell regioninformation och svarar på frågor i samband med detta.

Ekonomi

Regionens bokslut för 2025 är klart. Det visar ett underskott i verksamheter-na på 183 miljoner kronor vilket är ungefär 300 miljoner kronor bättre än året innan. Det är ett av alla områden där det går åt rätt håll just nu.

Kostnaderna för vårdgarantiresor under 2025 minskade med 12 miljoner kronor jämfört med året innan. Kostnaderna för inhyrd personal minskade

med 50 miljoner kronor. Regionens kostnader för köpt vård minskade med 19 miljoner kronor under 2025.

Ett skakigt börsår har gjort dollarn svag vilket påverkat regionens finanser negativt. Regionens finansnetto har inte återhämtat sig fullt ut efter detta.

Ortopedi och kirurgi

Regionstyrelsens sammanträde innan jul hade besök av verksamhetsområdescheferna för både ortopedi och kirurgi där det händer mycket positiva saker just nu.

Kirurgen

Kirurgen har tidigare varit tvungen att stänga en hel avdelning på grund av enormt hög personalinhyrning som gjorde situationen ohållbar. Nu är man i full drift med avdelningen igen vilket ökat antalet vårdplatser till 49 i Sunderbyn. Detta gör bland annat att man kan operera fler vilket kortar köerna.

Kirurgen har även kunnat öppna salar på några andra platser i Norrbotten. Den samlade kapaciteten i länet är nu mycket högre än tidigare.

Operationsroboten Ove i Sunderbyn har gjort 145 kirurgiska ingrepp.

Alla prostataoperationer görs nu i Norrbotten genom dagkirurgi.

Ortopeden

Ortopeden i Piteå var intensivvårdsmottagning för covidpatienter under pandemin. I samband med detta pausades all operationsverksamhet. Det ledde till långa köer som funnits kvar i flera år. Hösten 2025 var väntetiden för en höftplastikoperation mellan åtta och nio månader.

Regionen har arbetat strukturerat för att komma ikapp med köerna som nu är under tre månader. Det innebär att alla patienter kan opereras i Norrbotten inom ramen för vårdgarantin. Nu pågår samma arbete med att korta köerna för knäoperationer. Ortopeden har också ökat kapaciteten på dagkirurgin.

Vårdplatsläget

Det har varit stora utmaningar med vårdplatsbrist på Sunderby sjukhus. När man jämför vecka 49 från 2024 med samma vecka för 2025 visar det att regionen har 20 fler somatiska slutenvårdsplatser öppna. Det gör stor skillnad för vårdflödet på sjukhuset.

Silverspåret

Regionen har anställt en äldrekoordinator som är kopplad till akutmottagningen i Sunderbyn. Satsningen kallas Silverspåret och är en del av det länsovergripande arbetet *Tillgängliga för norrbottningen* som är regionens gemensamma krafttag för att öka tillgängligheten och hantera vårdplatsbristen.

Syftet med Silverspåret är att skapa ett hållbart arbetssätt och ett tydligare spår för sköra äldre så att de snabbare uppmärksammas och följs genom vårdkedjan. Glenn påminner om att det finns liknande varianter på länets andra akutmottagningar. Nu kan regionen systematisera arbetssättet i Norrbotten.

På regionens hemsida finns en artikel med mer information om Silverspåret. [Silverspåret gör skillnad för sköra patienter - Region Norrbotten](#)

Psykiatri

I dagsläget har kapaciteten inom psykiatri ökat till 49 öppna vårdplatser i Norrbotten. Ledamöterna diskuterar psykiatri ur några olika synvinklar.

Primärvård

Det är ett fortsatt utmanande läge på visa hälsocentraler. Camilla ser en stor variation mellan hälsocentralerna i Norrbotten. Möjligheten att komma i kontakt med sin hälsocentral är viktig. Det är någonting som behöver utvecklas inom vissa områden.

Regionen granskar nu uppföljningsparametrar för att sedan kunna lägga beställningar för nästa år. Det är viktigt att öka kontinuiteten och möjligheten till fast vårdkontakt för sköra patienter.

Vid senaste sammanträdet med hälso- och sjukvårdsnämnden handlade temadelen om prioriteringar. Hälsocentralerna har många olika vårdprogram att samtidigt förhålla sig till vilket gör arbetet komplext.

Syn och hörsel

Camilla har ingen ny information om läget inom dessa områden.

7. Ärenden för regionala s

Inga ärenden vid detta sammanträde.

8. Sammanträdet avslutas

Camilla tackar ledamöterna för sitt engagemang och avslutar sammanträdet.

Följande handlingar har undertecknats den 20 februari 2026

2026-02-05 Protokoll regionala
tillgänglighetsrådet.pdf
(232230 byte)
SHA-512: 35fd7212c949c233c85cb207598c2cedeff1f
be37c912eedd05f1463cde9ba8eef3e2962fe1981739b5
c6969efb4f8242dc7f6bd0da14f42e5798f59c4096b0c

Underskrifter

2026-02-20 13:59:33 (CET)

Camilla Kristina Friberg

Undertecknat med e-legitimation (BankID)

2026-02-20 16:26:18 (CET)

Gustav Stefan Simonsson

Undertecknat med e-legitimation (BankID)

2026-02-20 14:44:02 (CET)

Micke Boström

Undertecknat med e-legitimation (BankID)

Undertecknandet intygas av Assently

2026 02 05 Protokoll regionala tillgänglighetsrådet

Verifiera äktheten och integriteten av detta undertecknade dokument genom att skanna QR-koden till vänster.

Du kan också göra det genom att besöka <https://app.assently.com/case/verify>

SHA-512:

50e3c898a1d43c784397cbe767ceaaaa7f5a5ce090e1e1e1e9098ef08744b8b90d4df2f35054801bcd17c1cb5c7e944333cc3dad6b6143bc3fa2116848295d
21

Om detta kvitto

Dokumentet är elektroniskt undertecknat genom e-signeringsplattformen Assently. Assently tillhandahålls av Assently AB, organisationsnummer 556828-8442, Sverige.